

X CONCURS

de narracions curtes

JOSEP SOLER I PALET

Ajuntament de
Terrassa

X Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet

Concurs organitzat conjuntament per
l'Ajuntament de Terrassa i l'Ateneu Terrassenc

X Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet

1a edició (digital) : abril 2020

Revisió dels textos: **Fina Ginesta**

Ajuntament de Terrassa

Servei de Cultura

Servei de Comunicació

© Ajuntament de Terrassa

El jurat del X Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet ha estat format per: Rosa Boladeras, Teresa Casals, Jordi F. Fernández, Montserrat Llovera, Anna Requena, Montserrat Rusiñol i Meritxell Utset.

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	5
Elena Polanco Durán LA TINYOSA	7
Jordi Martínez Pallejà LEVIATÁN 4.0	11
Mònica Bofill Bacardit L' ENRIQUETA	16
Annabel Arcos Ruíz ME LLAMO EVA	21
Antoni Alsina Sánchez BOTÓ VERMELL	24
Héctor Ortega Flores LA PRISIÓN DE LAS GAVIOTAS	27
Jordi Baucells Marín L' AUTOR	32
Josep Maria Corretger Olivart EL RESTAURADOR	39
Ramon Roig i Sibina REFUGI	44
Rosa Sanz Cesari RICHARD	48

PRESENTACIÓ

Sant Jordi és un dels dies més bonics de l'any. Enguany, però, no pot sortir al carrer, però sí que pot entrar a les nostres cases gràcies a propostes com la del Concurs de Narracions Soler i Palet. La literatura pot seguir sent una eina valuosa de companyia, de mantenir viva la cultura. La vitalitat literària de Terrassa ha de seguir més forta i present que mai, amb el desig de poder tornar a gaudir de les parades de llibres i roses ben aviat.

Terrassa és sinònim de cultura. La ciutat sempre ha estat un espai obert a l'expressió artística, a la literatura i a la seva difusió. Aquesta és una de les raons de ser d'aquest concurs literari, tot i que enguany conviu amb una situació excepcional a causa de la crisi sanitària del coronavirus.

El Concurs de Narracions Soler i Palet va néixer el 2010, en el marc de la commemoració del 150è aniversari del naixement de l'historiador, polític i mecenes cultural terrassenc Josep Soler i Palet (1859 – 1921). Va ser tot un homenatge ciutadà, a través de les lletres, a una figura clau de la història de la nostra ciutat. El concurs ens regala mostres de la qualitat i la diversitat de la creació literària a Terrassa, una finestra oberta al món per difondre aquestes obres i per gaudir del talent i la creativitat. Un teclat, paper i bolígraf o fins i tot una antiga màquina d'escriure són suficients per asseure'ns a crear, a escriure i a compartir, tal com han fet les autores i autors d'aquest recull de narracions curtes.

La cultura és l'ànima i l'esperit d'una ciutat en totes les seves expressions, des de la literatura fins a la dansa, passant pel teatre, les arts plàstiques o l'audiovisual. Terrassa, una de les capitals culturals del nostre país, ha fet de la cultura un signe d'identitat i un element clau de la vitalitat i la qualitat de vida de la ciutat.

Us convido, doncs, a descobrir i compartir deu autores i autors que ens ofereixen un recull de narracions, terrassenques, catalanes

i universals alhora, i per gaudir d'una cultura oberta al món. Aquests dies de confinament deixeu que la literatura s'endinsi a les vostres llars amb una dosi de terrassenquisme, de creativitat i d'esperança en un futur millor en què, de nou, ens puguem tornar a abraçar i tornem a compartir llibres als carrers.

Jordi Ballart i Pastor

Alcalde de Terrassa

Elena Polanco Durán

Primer premi

LA TINYOSA.

Fa mesos que la Tinyosa cobreix els boscos de la Serra de l'Obac. Ha estès el seu polsim tenebrós pels senders tortuosos que creuen els alzinars i per la roureda de les Teixoneres i del sot de la Bóta. La pagesia, dispersa en petites poblacions per tot el massís, sap molt bé que és una imprudència sortir de casa quan la boira ploranera fa acte de presència. Molts valents que s'han agosarat a desafiar-la no n' han tornat mai més, malgrat que, a les finestres de les cases, la família, angoixada, ha encès llumenetes amb l'esperança de guiar-los de tornada a la llar. Tothom sap que la Tinyosa s'emporta els que es perden a dins d'ella per xuclar-los la vida i endur-se la seva ànima a les entranyes de la terra d'on mai més sortirà. La canalla canta cançons per advertir del mal que s'amaga rere la immaculada blancor. Boira a la muntanya, pastor a la cabanya. Boirina pixanera, torna-te'n enrere. Boira saltirona, no és cosa bona. Els cabrers del Coll d'Estenalles tenen molta cura de no trepitjar les herbes i les arrels que neixen a prop de les coves. Podrien despertar la boira que s'amaga a sota terra. Parlen de la Cova Simanya que s'obre com una ferida a la roca calcària, a la vessant est del Montcau, i que és el cau de la bèstia.

Saben que la Tinyosa és l'alè glaçat de l'esperit del Drac de Sant Llorenç, La Brívia, que és com la gent de la contrada l'anomena, que torna dels inferns buscant venjança per haver estat mort en lluita singular per Guifré i que és el mateix Belzebú adoptant una de les seves múltiples formes.

Fa dies que l'Abat del Monestir de Sant Llorenç del Munt va fer sortir el Sant en processó per demanar-li protecció. Ha estat inútil. L'espessa capa blanquinosa desdibuixa els contorns del bosc aturant la vida. Els habitants de El Puig de la Balma no gosen sortir de la seguretat que els confereixen els murs de pedra i l'escalfor del bon foc. Ja fa dies que van anar fins a l'entrada del bosc tot dallant l'aire amb les seves falçs i recitant el Parnostre en un intent desesperat per fer fugir la boira. Han perdut tota esperança d'escapar del mal que els acorralla.

Guerau Vinyet és un Tallanúvols. El seu ofici és fer escampar la boira. El va aprendre del seu pare que a la vegada l'havia après del seu. Generació rere generació els Vinyet han errat pels camps, els boscos i les muntanyes fent dringar les seves campanes de bronze per espantar els mals esperits que viuen amagats entre la boira. Sap les velles fórmules que protegeixen dels malefics. Pot entrar a les entranyes de la Tinyosa per fer-la tornar a l'avèrn al que pertany.

Guerau Vinyet té un do. És capaç de sentir el mal que s'amaga entre la boira encara que es trobi a moltes jornades de distància. El Diable el crida i ell sempre acut a la cita. Durant els seus viatges s'hi ha hagut d'enfrontar moltes vegades. Mai ha vençut, perquè ni el mateix Déu va poder derrotar el Príncep de l'Infern, però sí que ha pogut guanyar una mica més de temps per les bones ànimes del món. Al llarg dels anys ha anat perfeccionant la seva tècnica. Ha deixat de banda les antigues campanes que van acompanyar a la seva família durant tants segles i les ha canviat per un violí. Molt més refinat pels gustos de Satanàs. Ha après noves melodies que fan desaparèixer els monstres que habiten en la nit dels temps.

Va ser a Assís quan va tenir coneixença de l'obra de Giuseppe Tartini. Segons li van explicar, durant un temps, es va refugiar

al convent dels caputxins fugint de la família de la seva dona Elisabetta, amb qui s'havia casat en secret a Roma. Els monjos conservaven moltes de les obres que va compondre durant la seva obligada estada a l'ordre. La descoberta li va resultar fascinant. Va estudiar cada partitura amb la precisió d'un rellotger. Va descobrir fórmules que li van semblar familiars. Cada nota li evocava una màgia ancestral. En acabar va tenir una certesa: el vell músic havia estat un Tallanúvols com ell. N'estava segur. S'equivocava.

Guerau Vinyet ha triat les seves millors robes per a l'ocasió: camisa de lli ben neta i polida, jupetí de vellut negre amb botons de llautó fent joc amb els pantalons, faixa negra ben lligada, espadenyes i barretina noves de trinca.

Ja és negra nit quan, obrint-se pas entre la Tinyosa, arriba a l'entrada de la Cova Simanya. La lluna plena estén els seus rajos fent refulgir la boira amb formes espectrals. L'alè de la Brívia, fred i humit, el traspasa fins al moll dels ossos.

Guerau Vinyet treu el seu violí de la funda, afina l'instrument, escalfa els dits entumits i comença a tocar la Sonata per a violí en sol menor, més coneguda com el Reilet del Diable, famosa per la seva exigència tècnica. Guerau Vinyet és un virtuós. Porta tota la vida i la dels seus avantpassats preparant-se per aquest moment. Gairebé no pot contenir l'emoció.

Larghetto affettuoso. Fixa la seva atenció en el moviment lent de l'arc. Encara res. Allegro moderato. Accelera amb brillantor el maneig de l'arc. La boira freda li frega la cara i li fa plorar els ulls. Andante. Sosté el dramatisme. La Tinyosa es torna més espessa i gèlida. Se li ericen els cabells de la nuca. Per fi arriba al quart moviment. Allegro assai, el Reilet del Diable. Una boira fosca i terrible surt de la cova. Un ésser de l'infern s'ha despertat i va prenent forma. Es desprèn de les roques cobrant vida. De dimensions colossals. Fosca. Aterridora. De les seves escames putrefactes en sobresurten dos pits deformes. Amb un bec d'àliga capaç de tallar la carn d'un home en qüestió de segons. Té l'alçada de la muntanya. El mira fixament amb els seus ulls

malèfics com brases de l'avèrn. S'espera a què s'acabi la melodia, és la seva favorita, la que ella mateixa li va dictar en somnis a Tartini i que Guerau Vinyet ha confós amb una fórmula màgica que aconseguirà derrotar-la per sempre. Insignificant escampador de boira. Un riure maligne que fa glaçar la sang ressona entre els cims. És la Brívia, per fi alliberada, que gaudeix de la seva venjança tant de temps anhelada. Acaba la peça. Els braços inerts al llarg del cos. En una mà el violí en l'altra l'arc. El cap cot. El deure, acomplert? El Tallanúvols burlat. El monstre l'embolcalla amb les seves ales de ratpenat. L'atordeix. L'aixeca. El rebrega traient-li fins a l'últim àtom d'energia que li resta. Quan ja no hi queda res del pobre cos desfet es retira, saciada la seva fam. El sacrifici s'ha fet. Està satisfeta. Marxa a ocultar-se dins de les tenebres. Inofensiva fins que el seu alè fètid torni a poblar la terra avisant de la seva tornada. Els nens de la contrada continuaran cantant les cançons que van aprendre dels seus avis, perquè els fills dels seus fills estiguin sempre alerta si la Tinyosa torna a cobrir el món ocultant sota el seu mantell criatures malèfiques.

A l'entrada de la Cova Simanya, al lloc que fins fa només uns instants ocupava Guerau Vinyet, queda una taca obscura, com les cendres d'una foguera abandonada, potser per un pastor que va buscar el caliu del foc en una nit freda. A sobre de la roca, les tonalitats vermelloses del seu violí, "El Messies d' Stradivarius", destaquen sota la llum de la lluna donant fe de la seva absoluta perfecció.

S'ha escampat la boira.

Jordi Martínez Pallejà

Segon premi

LEVIATÁN 4.0

Era l'enigma de l'any. Saber per què el Manel se'l veia malèficament rialler a totes hores. Des que es llevava fins que se n'anava al llit. Quin canvi, deien els empleats, respecte a com havia arribat al Residencial Mercuri, ullerós i deprimit pels cops que la vida li havia clavat tot just jubilar-se.

El que més xocava al personal, de tota manera, era la satisfacció i el delit que se li dibuixaven a la cara quan seguia les notícies a la televisió. Notícies que confirmaven la mala salut mental del planeta: presidents de països que bramaven discursos provocadors, primers ministres que cavalcaven sobre mentides i se'n vantaven, empresaris experts en fal·làcies financeres nedant en la impunitat, llistes de milionaris que s'inflaven mentre els bancs centrals demanaven moderació salarial, matances en escoles perpetrades per exalumnes desequilibrats o en ple carrer per beneïts a qui havien promès paradisos eters. I el Manel, riu que riuràs.

Els metges de la residència, sempre observadors, deien que la demència senil començava a manifestar-se. D'altres, sobretot les infermeres, pensaven que estava venjant-se de l'amargor d'una vellesa solitària, marcada per la mort prematura de la seva dona. I no. Tots ells anaven errats.

El Manel era enginyer de telecomunicacions. El seu talent desbordant li havia obert les portes de dues grans companyies de telefonia, una nord-americana i una altra alemanya, on va escalar fins a ostentar-hi diversos alts càrrecs.

Passats els cinquanta anys, cansat de la rutina professional i familiar, va decidir demanar una excedència laboral per conèixer a fons el Centre Coneixement i Humanitat amb seu als afores de Londres. Li n'havia parlat un altre directiu de l'empresa mentre dinaven o en estones mortes. El C.C.H. s'ocupava d'analitzar les noves tècniques de comunicació i era exigent a l'hora de triar els seus membres i cooperants. Per al Manel era un repte. I també el va superar.

Durant els mesos següents el nostre home va comprovar com equips formats per enginyers com ell, psicòlegs, politòlegs, sociòlegs, advocats, professors, periodistes i publicistes s'encarregaven d'analitzar el que publicaven els mitjans digitals d'arreu. L'objectiu era treure l'entrellat polític i social del segle XXI: les noves tendències, el nou pensament, els nous hàbits, les noves debilitats, tot.

Les conclusions a què arribaven, dia rere dia, li semblaven interessants però no extraordinàries. De fet, es va començar a avorrir. Fins que va tenir consciència de la veritable naturalesa del projecte. I això, gràcies a un membre de l'equip directiu del centre amb qui simpatitzava, que va beure més del compte durant un sopar improvisat entre tots dos i que li va descobrir la joia de la corona.

Aquell exèrcit de cervells privilegiats era en realitat el generador de moltes de les notícies que després diseccionaven. Les observaven per mesurar si l'efecte que ells havien imaginat a l'hora de crear-les era el previst o no. El C.C.H., en col·laboració amb alguns governs, provocava determinats esdeveniments per tal d'influir en les reaccions populars. I a partir d'aquí, el següent pas era la inducció cap a l'opció electoral convenient, l'única possible, li remarcava el directiu ebri, la que l'elit necessitava per a dur a terme el seu pla.

El Manel va escandalitzar-se en saber que el centre, per començar,

havia cofinançat grups terroristes que després van atacar llocs emblemàtics del planeta fomentant l'odi i la por entre pobles que ni es coneixien. Un encàrrec d'alt nivell per engendrar la llavor de les guerres postmodernes.

Aquella institució també havia contribuït a originar la gran crisi econòmica del 2008 i sobretot a elaborar el missatge posterior per a la població: era necessari acceptar la pèrdua de drets i garanties perquè, paraules textuais que calia repetir com una lletania, l'estat del benestar havia arribat al seu límit.

El pla no s'aturava aquí. A continuació es va desplegar una xarxa d'influents experts que omplien els mitjans amb una retòrica clara, frases curtes i vocabulari senzill. El seu verb era l'ideal per inculcar una idea a milions de persones desitjoses d'assenyalar un culpable: la feblesa d'Europa davant les onades migratòries procedents del Tercer Món. Allò, subratllaven, era una greu amenaça per a la seguretat, afirmaven. I, punt cabdal, l'esquerda en la prosperitat de les classes mitjanes i baixes s'estava obrint, advertien, per la competència de la mà d'obra a preu de xavalla. Finalment, el centre impulsava polítics desconeguts que insistien a oferir solucions fàcils a problemes complexos. El nou populisme, denunciaven els seus detractors, que eren ràpidament desprestigiats. La recepta era simple: aplicar la llei, tancar fronteres, aixecar murs i tornar als valors tradicionals, res de globalitzacions emmetzinades. La bandera i el patriotisme tornaven a estar de moda. La política mutava en religió, les paraules dels nous patriarques eren sagrades i s'havia de defensar la terra amb dents i ungles contra els usurpadors. Uns usurpadors que venien a recollir les nostres engrunes.

El Manel va deduir que el centre, i d'altres centres com aquell, sospitava, havien creat un Leviatan modern. Inspirant-se en la llegenda bíblica, el monstre agitava les aigües i generava un caos terrorífic. Un monstre que donava pas a l'ordre absolut, el rei per sobre de tots els superbs, com havia dit Hobbes.

En general, en cada discurs i en cada entrevista dels nous gurús es qüestionava la societat moderna i els seus pilars de drets i llibertats. No perquè no fossin idonis sinó perquè la crua realitat

els havia superat i calia reescriure'ls. El Leviatan xuclaria el poder per administrar-lo millor, sàviament.

L'altre element clau de l'equació era el foment de la violència, que havia crescut de manera exponencial. Primer amb l'ús incontrolat de les armes de foc en els països americans i en el continent africà. Després la plaga va arribar a Europa, on camions assassins, agressions amb ganivets i massacres amb fusells van sembrar el pànic. El recel entre els uns i els altres renaixia i el mur planava de nou entre diferents comunitats, abans classes socials.

Tot havia de quedar ben reflectit a la premsa digital, i, encara més rellevant, a les xarxes socials, la caldera on bullien les emocions més atàviques, on l'anonimat permetia a uns vomitar tota la bilis acumulada i a d'altres sembrar el dubte maliciós i la informació falsa.

El Manel es va sentir sobretot indignat. Va pensar-hi durant molts dies i va passar-li pel cap airejar el pla a la premsa més combativa. Al final es va fer enrere: intuïa que o no li acceptarien o si ho feien probablement mai veuria la llum. A més, i això era el que l'angoixava, ell i la seva família podrien estar en perill a partir d'aleshores. Va desvincular-se de la fundació al·legant qüestions de salut i en tornar a casa va preferir no explicar res. Per si de cas, es deia.

La vida del Manel va fer un gir radical quan a la seva dona, sobtadament, li van diagnosticar un càncer en un estadi molt avançat. Va morir al cap d'uns mesos. Just quan havien fet mil plans per fruit d'una jubilació daurada.

El seu fill gran va seguir els seus passos: va obtenir un grau i un màster en telecomunicacions. El va contractar una multinacional per treballar als Estats Units. A partir d'aquí, un abisme es va obrir entre tots dos. El noi no responia a cap trucada. Només en va rebre una resposta, via missatge, al cap de quatre mesos: "Tot va bé, pare. Això és un somni. Una abraçada". I es va volatilitzar. La indiferència inexplicable d'un fill, un altre cop dur difícil d'entomar. L'últim sotrac, la seva filla, metgessa de professió. Va decidir fer la maleta per col·laborar amb una oenagé centrada a combatre malalties infeccioses en països subdesenvolupats. Amb ella, la

relació sempre havia estat freda i superficial. El Manel esperava un miracle i la noia, com temia, no va canviar.

Un cop retirat, va decidir posar-ho tot al seu lloc. Però aviat es va adonar que allò no era una feina, ni un pla estratègic, ni de bon tros. Era molt més complicat de gestionar. Se sentia com un naufrag enmig dels records i la solitud. Al cap d'uns anys, ja fregava els setanta, va patir un infart de miocardi i la por de viure sol el va posseir. La solució va ser ingressar en aquella residència de luxe i fer de retruc el que tant li agradava: socialitzar-se.

Ara la seva passió és comprovar a través dels mitjans com l'estratègia del centre continua donant els seus fruits. Han convertit el món, es diu, en un manicomi. Ell, en el passat, s'hauria compadit dels bojos. Ara no. Ara se'n fot. De fet, els menysprea. I prefereix recrear-se amb l'espectacle de la manipulació d'uns individus tan brillants com ell. Contempla el drama del món com una comèdia entretinguda de la qual només li cal veure'n el final. I això el manté viu.

La seva cara també s'il·lumina quan el ve a visitar, cada mes, un home elegant, també jubilat, que parla amb un marcat accent anglès. Després d'una conversa breu, el Manel sol donar-li un sobre. L'altre l'agafa, en treu un full que llegeix amb calma i somriu. Quan li torna la mirada al Manel li pica l'ullet. I no pot evitar un gens dissimulat posat d'admiració.

Mònica Bofill Bacardit

Tercer premi

L' ENRIQUETA

L'estiu s'ha instaurat a la gran ciutat. La càlida nit ofega els somnis d'aquells que fa estona que han anat a descansar. El silenci s'imposa davant l'espòradic tub d'escapament d'alguna motocicleta que encara trona pels tranquils carrers d'asfalt roent. La xafogor és agosarada i fa de mal dormir malgrat que moltes finestres són obertes de bat a bat, com braços esperant acollir un bri d'aire que no està disposat a entrar.

L'únic que s'escolerà durant la calmada nit serà la tragèdia. Així ho adverteix la subtil llum blava de les sirenes que s'acosten, centellejant des de la distància. Ara, la foscor de la nit queda tenyida d'un blau tan intens que, impetuós i irreverent, s'escola per les estances del preterit bloc de pisos.

Pel balcó obert es filtra el so metàl·lic de les ràdios d'emergències. Alguna cosa passa, i no és gaire lluny d'allà on ella viu. Fa estona que ha anat a estirar-se al llit, sense haver trobat encara el son. Encuriosida, es posa l'audiòfon que té a sobre l'antiquada tauleta de nit. Vol escoltar de prop la remor llunyana i saber què es cou des d'allà estant.

El brunzit d'un interfon, que ara sent a la perfecció, li diu que el que sigui que està passant és a la seva escala. El cor li batega

de pressa, tem que en qualsevol moment irrompin a casa seva anunciant qualsevol desgràcia. I si hi ha foc a l'edifici?- rumia amoïnada. Els seus sentits, malgrat que ja no són els que eren, la posen en alerta. No fa olor de fum ni sent cap veu d'alarma. Només percep uns cops molt forts i secs que provenen d'algun pis per sota seu.

De sobte, el soroll s'atura i es fa el silenci més absolut. La seva angoixa creix a mesura que no concep cap explicació raonable del que està passant. Malgrat l'audiòfon, sap que des de l'habitació on es troba, les sòlides parets l'aïllen de la remor exterior. Arrossegada per la seva natural i intacta xafarderia, decideix aixecar-se i anar cap al replà de l'escala.

La cama dreta encara li fa la guitza. S'acosten pluges, pensa resignada. Les sabatilles i el caminador són al costat del llit. Es calça, ara un peu i ara l'altre. S'agafa amb força a les manetes del que ha esdevingut el seu nou company de passejades i que l'ajuda a posar-se dreta sense caure. Es vesteix amb la bata nova d'estiu, la que li van regalar els seus dos nets fa dues setmanes pel seu vuitanta-setè aniversari.

A poc a poc, creua el fosc passadís, avui el doble de llarg que anys enrere. Arriba fins a la porta d'entrada i a través de l'espill observa amb els seus ulls cansats. La llum és encesa però no veu ningú.

Vol obrir la porta, però una pensament l'atura. Li venen al cap les paraules de la seva filla dient-li que no obri si no sap qui hi ha. Aquest cas és diferent, pensa. La policia és a dins de l'edifici, no em passarà res. La seva mà, arrugada i tremolosa, fa girar un parell de cops la clau endinsada al forat del pany. Decidida a sortir, es pentina abans els cabells nívics amb els dits de les mans. Porto un cap que fa por, rondina empipada. Tot just demà té hora amb la perruquera, com cada dimarts.

Ja al replà, sent unes veus que provenen d'algun pis, dues plantes més avall. S'apropa al forat de l'escala i, amb el coll estirat com un estruç, intenta treure l'entrellat de tot plegat. Un jove, vestit amb un uniforme de color blau, està recolzat a la barana de l'escala. Són a la planta de l'Enriqueta, pensa sorpresa. Però, des d'allà estant,

no pot veure què fa tota aquella gent. Durant l'estona que porta observant, l'únic que ha vist són dones i homes anant escales amunt i avall, des de la primera planta fins al carrer.

Li agradaria ser allà. Frisa per saber què està passant. L'Enriqueta segur que no se'n perd detall. Pensa que, l'endemà, la seva amiga li ho explicarà tot, fil per randa, com té costum de fer. Mentrestant, s'entreté a trobar un bon racó des d'on poder veure l'escena, com si es tractés d'una obra de teatre i ella hi tingués un passi a primera fila.

Quan creu haver trobat el millor lloc, a peu de graó, sent que la porta de darrere seu s'obre i apareix un noi. És el xinet, com l'anomena ella amb afecte i incapaç de pronunciar el seu nom. Fa tres anys que són veïns, però gairebé no saben res l'un de l'altre. Amb gran esforç per fer-se entendre i ser entès, al voltant de la pregunta de si sap què ha passat, es genera un diàleg de sords. La singular tertúlia arriba a oïdes del jove amb l'uniforme blau, que encara està recolzat a la barana.

La Remei observa de reüll com el jove està pujant les escales i ve cap a ells. Expectant, veu que, com ella havia predit, aquell jove que els saluda amb amabilitat és un policia.

—Què ha passat? —li pregunta, situant-se davant seu sense poder resistir-se a tanta incògnita.

—Hi ha hagut un incident amb una veïna del bloc —respon el policia amb veu pausada i sense donar cap més explicació.

—Ai carai... Però està bé la veïna? —insisteix preocupada i alhora volent saber-ne més.

—Que coneixen a la dona que viu al pis del primer tercera? —pregunta el policia, anant al gra.

—El primer tercera?, i tant que la conec, allà hi viu l'Enriqueta..., mare meva... són allà?, què li ha passat res? —pregunta amb els nervis a flor de pell mentre s'agafa fort al caminador.

El jove policia la vol calmar i la subjecta amb suavitat pel braç mentre el xinet somriu al seu costat sense haver entès ni una sola paraula del que han parlat.

—Estic bé, estic bé —repeteix ella—, si us plau, digui'm què li ha passat..., que potser és morta? —pregunta sense embuts.

—L'acompanyo en el sentiment —respon el jove policia amb evident incomoditat per haver de confirmar la notícia.

—Pobra Enriqueta..., fa tants anys que ens coneixem —balbujeja ella—. Demà farà una setmana que la vaig veure, sap?, com cada dimarts quan torno de la perruqueria i la passo a saludar, i... però, com ha estat això?, com han sabut que... —sense poder acabar la frase engolida per la tristor.

—La veïna del davant ens ha trucat perquè feia uns dies que notava una olor estranya..., escolti'm que té algun familiar a prop, vostè? —adonant-se que potser acabava de xerrar més del que tocava.

—Verge santa... —es lamenta amb la mirada perduda, clavada a terra—. Pobra dona, sempre estava esperant al seu fill, al Manolo. Que en feia d'anys que em deia, ja veuràs que demà vindrà, ja ho veuràs... No ha vingut mai i ara ha mort tota sola...

—Ja hem avisat al seu fill, al Manolo —li comenta per no preocupar-la més.

—Ves per on, al final sí que vindrà, sí, però ella ja no el veurà..., malparit! —exclama de sobte amb una indignació que li crema l'ànima.

La Remei fa mitja volta i es disposa a entrar a casa seva. Sense gaires afalacs, s'acomiada del policia i del xinet, que encara somriu, però, una mica menys.

Deixa les ulleres a sobre del vetust moble que hi ha al rebedor, allà d'on les ha agafat abans. Va cap a la cuina a beure un got d'aigua, tanta emoció li ha deixat un nus a la gola, difícil d'empassar. Pensa que ha de trucar a la seva filla per donar-li la notícia, però ara no la vol molestar, ja li ho dirà demà al matí.

Amb insistència, els records del passat l'aclaparen. Veu l'Enriqueta, veu aquella dona jove i esvelta, d'una elegància tan natural que captava d'immediat l'atenció de tots els qui l'envoltaven. Recorda aquell moment en què la va veure per primer cop, tot just quan va arribar a viure al pis on avui l'han trobada morta. Duia agafat de la mà a aquell marrec de quatre anys que sempre anava amunt i avall, embrutant-ho tot al seu pas. I el Pepe, el seu marit, aquell home seriós, estirat i que lluïa un estrafolari bigoti dalinià. Entre

nosaltres de seguida va sorgir una gran amistat, érem com una gran família.

A través del balcó obert de l'habitació, la Remei mira cap al carrer i, per un instant, torna a aquelles nits d'estiu, ara fa quaranta anys. Nits, com la d'avui, en què la xafogor era tan insuportable que ens empenyia a tots cap al carrer, on frisàvem per trobar una mica de fresca. Mentre els nanos jugaven, feliços i ignorants del seu futur, els adults parlàvem de com arreglar el món i rèiem, rèiem de tot allò que sovint ens feia plorar l'ànima.

L'Enriqueta era tot alegria, sempre riallera i disposada al que fes falta per ajudar als altres, fins que va morir el seu Pepe. Un càncer de pulmó se'l va endur, de tant fumar aquell coi de Celta sense filtre. Per ella va ser un xoc tan gran que li va canviar la vida per sempre més. Els primers anys van ser molt durs, va quedar tota sola criant al seu Manolo. Però els veïns vam saber fer pinya al seu voltant i de mica en mica se'n va anar sortint.

Era una dona valenta i decidida que va aprendre a controlar les situacions més difícils de la vida. Amb dignitat es va poder desfer de tots els deutes que li havien quedat dels proveïdors de la impremta que regentaven al barri vell. Ella va continuar amb el negoci del seu Pepe perquè d'alguna cosa havia de menjar. Treballava moltes hores i del Manolo ens en cuidàvem entre tots, fins que va marxar a estudiar a la universitat, gràcies als estalvis i als sacrificis de la seva mare.

Tots ens vam anar fent grans i a mesura que el temps passava molts es van anar convertint en simples records d'un passat que ja no tornaria. Primer va ser el Pepe, després el Vicente, el Joan, la Margalida..., i ara ella, l'Enriqueta. Ja només quedo jo, l'última de tots ells. Fa temps que vaig deixar de plorar, n'han marxat tants... Estirada altre cop al llit, la Remei ja no sent la sufocant xafogor de la nit, només nota com una llàgrima li rodola galta avall. Demà he d'anar a la perruqueria, pensa.

Annabel Arcos Ruíz

ME LLAMO EVA

Tengo diecisiete años. He muerto hoy en la carretera.

Nací un día de primavera. Mi madre dice que tengo la piel blanca como la flor del cerezo, la cara salteada de pecas y los ojos vestidos de verde olivo. De los de La Mancha, añadiría mi padre. Ellos también yacen en el asfalto. Conmigo. Tan lejos, tan cerca. Tienen los ojos cerrados. No hemos tenido tiempo de despedirnos.

En septiembre empezaría el primer curso de bachillerato. Me gustan las letras y las ciencias, jugar a ajedrez, nadar en cualquier mar que tenga orilla en el Mediterráneo, donde la Costa Brava pueda acariciarme las venas. Tengo el corazón pintado de colores. Los sentimientos con una bandera que ondea libre de prejuicios, sin censura ni tabúes.

Tengo una hermana. No venía con nosotros en el coche.

El instituto me va bien. Hace poco le dije a mi grupo de amigos que me gustaban las chicas. Ninguno pareció sorprendido por la noticia, salvo mi mejor amiga, Helena, que me abrazó fuerte hasta dejarme sin aliento. Tía, vale, vale—conseguí soltarle mientras

nos dejábamos llevar por la emoción del momento. Solemos salir a una discoteca del centro de Barcelona, donde los sentimientos son tan libres como nuestra adolescencia. El amor es un tema del que aún no puedo hablar; no he conocido a nadie que haga bailar mariposas en mi estómago y cabeza. Ambos. A la par.

Ayer les confesé a mis padres la verdad sobre mi corazón. Lloramos. Nos abrazamos. No sabían cómo reaccionar.

Hace dos años que mi hermana y yo pasamos los veranos en Inglaterra. Nos hospedamos en casa de nuestra tía. Se llama Cloti, aunque en la vieja Inglaterra todos le llaman Lottie porque no saben pronunciar un nombre tan castizo, con tanto brío. Cuando tenía veinte años se enamoró de un soldado inglés y se fue con él. Aprendió a leer y a escribir en la lengua de Shakespeare antes que en el castellano de Cervantes. Nos hace gracia su acento British cuando hablamos. Me encanta el olor a césped mojado de la casa de Auntie, los canales del condado de Weybridge y las roast potatoes que nos prepara cada verano a modo de bienvenida. A veces me levanto por la noche, de puntillas, abro la nevera y me como una o dos patatas que han sobrado de la cena. Luego vuelvo a la cama sin que se dé cuenta y me quedo dormida.

Tras mi confesión, mis padres han pensado que podríamos irnos un par de días de viaje. Necesitamos hablar. Estar juntos. Escucharnos y querernos.

Cuando me sumerjo en el mar me siento libre. Me gusta bailar con los peces. Sentir la marea subir y bajar. Perderme en la sal del Mediterráneo. Dejar que mi cuerpo se mimetice entre el mar y la tierra. Volver a la orilla cuando si ello significase volver a empezar.

Íbamos dirección Francia. Dos carriles con sentido único. Un conductor despistado.

He hablado con mi hermana minutos antes de que entrase a

trabajar. Le he dicho que todo iba bien. Los papas más tranquilos, he sentenciado antes de dejarle hablar. Ella me ha insistido en la importancia de este viaje. De estar con mis padres. A veces se pasa de responsable. Pero esta vez se lo agradezco. Que sí, que sí, Anna. Ya te he escuchado. Te quiero, he dicho antes de colgarle.

El camión ha invadido nuestro carril. No ha habido tiempo.

Me llamo Eva. Tengo diecisiete años y un corazón libre pintado de miles de colores.

Antoni Alsina Sánchez

BOTÓ VERMELL

Durant més d'una hora va restar immòbil, contemplant la imatge que cruelment li retornava l'espill del tocador de la seva cambra. Cada arruga, cada taca d'aquell rostre de vuitanta anys, demacrat pel pas del temps, era un senyal, un episodi de la convulsa vida que li havia tocat viure. Una vida arriscada, a voltes apassionada... com la d'un funàmbul que travessa un precipici caminant per la corda fluixa, sempre al límit. Però ben mirat, si pogués canviar res del que havia viscut, no sabia ben bé el què. I ara, que pressentia la proximitat del seu final, enyorava aquells moments en què abans d'actuar se sentia bullir la sang. Sí, havia de fer-ho una vegada més, només pel plaer de fer-ho, per sentir que encara estava viva. Tot i que feia més de quinze anys que no actuava, faria una última sortida a escena. Ella era una artista, i els artistes el que més desitgen és el reconeixement del seu públic, un reconeixement que, per raons òbvies, mai no havia pogut tenir.

Ho tenia tot planejat: a mitjans del mes d'agost, a primera hora de la tarda, la ciutat estava morta. Qui sortia al carrer ho feia amb la guàrdia abaixada, endormiscat per la calor. Decidida, va prémer el botó vermell de l'avisador que penjava del seu coll. Quan va sentir la veu de l'operadora del servei de teleassistència que s'ocupava de la gent gran que vivia sola, la Martina va contar-li la història que

feia dies que estava assajant.

Se'n feia creus que no se li hagués acudit abans. En Jairo era un hacker, un expert en informàtica que gaudia entrant en els servidors de les principals companyies del país. Els infectava amb virus maliciosos només per divertir-se i xalar quan els informatius de televisió donaven la notícia. Però des que l'havien enxampat quan va tractar d'entrar en els ordinadors del Ministeri d'Hisenda, tot va començar a anar malament. Havia perdut la feina de programador que feia per a una important empresa de vendes "on line", i des d'aleshores no n'havia pogut aconseguir cap altra en el camp de la informàtica. Alguna feina temporal com a mosso de magatzem o de caixer de supermercat, tot just per anar tirant, però feia mesos que ni això. La seva economia es trobaria greument en risc si ben aviat no aconseguia prou diners i acabarien fent-lo fora del pis de lloguer on s'estava. Va ser una casualitat topar-se amb la pàgina web d'aquella empresa de teleassistència. Fer-se amb la base de dades no va ser fàcil, estava ben protegida, però en el món digital no hi ha res impossible. I la frontera que separa el món real del virtual és a vegades una línia molt fina. Feia mesos que la tenia, la llista de les ancianes que vivien soles a la ciutat. Hi havia totes les dades: adreces, telèfons, números de comptes bancaris... Aquest seria el seu cinquè cop, i fins aleshores sempre havia estat molt fàcil. En cap cas les víctimes hi havien oposat resistència; ni tan sols havien sospitat. Quan trucava al timbre i es presentava com a treballador del servei tècnic que anava a revisar l'aparell que comunicava amb la central, sempre li obrien la porta confiades. Una llàstima haver de matar-les, però havia de protegir el seu modus operandi. No li quedava més remei.

Ho tenia tot planejat: a mitjans del més d'agost, a primera hora de la tarda, la ciutat estava morta. Qui s'estava a casa ho feia amb la guàrdia abaixada, endormiscat per la calor. Havia escollit a l'atzar un nom de la llista. Quan va ser al portal de la casa, va prémer el timbre del porter automàtic per demanar que el deixessin entrar.

La premsa se'n va fer ressò: "Anciana atacada per un home, que

es feia passar per tècnic d'una empresa de teleassistència, acaba amb la vida del seu agressor abans de morir”.

Quan l'assistent social va arribar a l'habitatge, ningú va obrir la porta ni va respondre les seves trucades. Tampoc a les que va fer la teleoperadora de la central. La policia va arribar al mateix moment que ho feien els bombers. Aquests van esbotzar la porta a cops de mall: la persona que havia demanat ajuda podia estar en greu perill. En entrar van trobar els dos cossos estesos al terra del menjador, morts a ganivetades, enmig d'un bany de sang i senyals d'una lluita breu però ferotge. Costava d'entendre com l'anciana havia pogut sorprendre el seu agressor. Els investigadors van haver de treballar de valent davant les primeres dificultats per identificar la senyora: la seva documentació es corresponia amb la d'una persona desapareguda quinze anys enrere.

L'anàlisi de l'ADN va aportar un resultat sorprenent: coincidia plenament amb el d'un assassí en sèrie que havia mort més de vint persones en poblacions properes a Barcelona i que mai no havia estat identificat. Des de l'última vegada que havia actuat havien passat més de quinze anys. La policia s'hi referia amb el sobrenom de “l'artista”, per la manera fina que tenia de matar les seves víctimes, emprant sempre la mínima violència. Abans que es fessin anàlisis d'ADN, mai s'havia sospitat que pogués tractar-se d'una dona.

Héctor Ortega Flores

LA PRISIÓN DE LAS GAVIOTAS

El amor no compartido es una hemorragia
Michael Houellebecq

Es lunes, son las 6 y media de la mañana. La ciudad se despereza mientras yo, por el contrario, deambulo junto a chimeneas antaño humeantes en el camino del trabajo a casa. Trabajo en una fábrica de una multinacional de refrescos con cafeína: principal combustible de la hastiada actividad diaria de millones de personas. El trabajo nocturno dificulta mi día a día (duermo por el día, sufro de insomnio, como bastante mal...) y hacerlo los fines de semana y festivos me impide gran parte de la vida social, pero alguien tiene que ocuparse de que la fábrica no pare nunca. Mientras preparo mi desayuno-cena antes de irme a dormir, revisito emocionado los recuerdos del único compañero que me entendía y con el que compartía las solitarias noches de fin de semana. Nos encantaba la sensación de aislamiento que produce este turno. Decíamos que, al igual que las gaviotas entre sí, necesitábamos cierta distancia para evitar enfadarnos -y picotearnos- con el resto de la sociedad. Distancia de gaviota le llamábamos.

Conocí a este tipo con mirada penetrante y dientes blanco marfil cuando empecé en esta fábrica, hace ya diez años. Era peculiar por muchas facetas, pero la más llamativa era su extrema tolerancia

al frío. Siempre iba con camiseta corta, incluso las pocas veces que nevaba en aquella ciudad industrial del Vallés Occidental. Además, este joven leía curiosos libros muy ajenos a mi mundo. Por aquellos días yo era un idealista –intento de revolucionario– y cualquier obra cuya ideología no fuese en contra del capitalismo o hiciese una crítica social me repugnaba. Para mí, esos discursos servían como elemento reproductor de la cultura del capital: alienando a las masas y evitando una toma de consciencia que nos llevase a una sociedad más igualitaria.

Una de nuestras noches compartidas, Dientes de marfil me descubrió a su “querido marqués” (que después entendería que se refería al llamado Marqués de Sade) con Filosofía en el tocador. El título me sedujo y al sumergirme en su lectura fue sembrada en mí la semilla que haría replantearme la naturaleza del ser humano; que por entonces defendía que era la bondad innata. Además de este retorcido autor, me introdujo a una especie de cursillo de la perversión: proceso que más tarde me contaría que solía llamar “tarar a la gente”. En este transgresor cursillo, con una amplia bibliografía (Angot, Apollinaire, Despentès...), descubrí a Michael Houellebecq de la mano de Plataforma: una sombría historia sobre turismo sexual. A partir de este descubrimiento, junto con la sed que me producía este proceso de taradez mental, fui devorando todas estas obras francesas: descubriendo un nuevo mundo de sexualidad, miseria y hastío vital. Pasaron varios años y el cabrón de Houellebecq no volvía a publicar nada que me conmoviese. Así que fue condenado a la estantería, hasta la semana pasada.

En este tiempo han pasado muchas cosas. Además de dejar la militancia y con ella una gran parte de mi vínculo social, Dientes de marfil se cansó de ir al revés del mundo, abandonó nuestro trabajo y ahora es diseñador de vacaciones de alto nivel. Está muy contento con el cambio, aunque ya no tiene tiempo para leer, trabaja muchas horas, y ha perdido la pasión por el mundo de la taradez. Además, lo peor de todo es que nos cuesta mucho encontrar momentos para vernos. Él por su parte pasa la mayoría del tiempo de viaje y cuando algún fin de semana vuelve para descansar de las “vacaciones”, yo estoy en el trabajo.

Así que, pese a que siempre había rechazado toda alienación producida por las redes sociales, la realidad se ha impuesto: me he instalado FINDER, una aplicación para ligar. Tenía bastante miedo de este mundo: veía a toda la gente enganchada a su móvil, pero así, aunque sea a través de la pantalla, siento que hay alguien cerca. Antes cuando me hablaban sobre ese tipo de aplicaciones yo replicaba que allí la gente se trata como una mercancía y prima el físico por encima de otros aspectos: al participar le haces el juego a la mercantilización de los cuerpos; directamente contribuyes a una sociedad peor. Pero el invierno se me hizo largo y las películas, mantas y palomitas sin compartir me hicieron descargarme la app. Probé suerte: al fin y al cabo cada vez más gente encuentra a su pareja así. Al principio no parecía una buena forma de enamorarse (las chicas que conocía no buscaban lo mismo que yo o en la primera cita me hablaban de casa, boda, bebés y perros), así que todo mi discursito molón sobre la objetivación y demás había sido sacrificado para nada. Me estaba a punto de desinstalar la aplicación, cuando apareció Itziar.

El jueves pasado había quedado con Dientes de marfil después de muchos intentos de cuadrar su agenda, pero al final, nuevamente se tuvo que marchar de la ciudad. Así que, ante el plantón, le pregunté a la muchacha finderiana si le apetecía quedar. Me atraía su perfil: gustos bastante hípsters (cine asiático, grupos indie, festivales alternativos...), vegetariana (que la conciencia animal siempre apetece), y con formación en psicología con varios masters (indicador de cierto bagaje cultural o al menos de curiosidad vital). Estaba un poco nervioso cuando la vi por primera vez en aquella terraza, pero rápidamente la agradable conversación me fue relajando. También me ayudó el alcohol: cerveza para ella; vino blanco para mí. La elección de las bebidas hizo que, cuando cambiamos de local para ir a cenar a un vegetariano, el espontáneo camarero siguiera su instinto heteronormativo y me plantase a mí la varonil cerveza artesanal y a ella el delicado vino blanco y entre ácidas risas deshiciéramos el error.

El flirteo iba incrementándose y sin darnos cuenta nuestra posición

en la mesa había cambiado. De estar enfrente ahora estaba sentado a su lado, bastante más cerca. En esa aproximación ocurrió algo mágico. Yo ya había sacado mi artillería cultural: había hablado de mi amado cine español y un poquito de cine indi; habíamos criticado el amor tóxico y el uso y abuso de las nuevas tecnologías de conexión emocional; incluso había aludido a mi lucha política y a mi –ambivalente- pasado revolucionado y revolucionario... Se hizo un silencio mientras bebíamos la nueva ronda que habíamos pedido: el local se había vaciado a nuestro alrededor. Mientras sorbía instintivamente mi copa, barajaba qué otro tema tratar. En ese momento algo me hizo pensar en un escritor: Houellebecq. Por un momento mi mente lo censuró: las trazas de patriarcado que contenía quizás podían hacer que ella repudiase a aquel autor, después de todo -el maldito- si algo hacía bien con su escritura era provocar sentimientos incómodos. A pesar de ese pensamiento-filtro, por mi boca salieron las palabras: “¿Conoces a Michael Houellebecq?”. En ese momento sus facciones se transformaron mientras me contaba con los ojos brillantes que le encantaba su poesía: dura e inquietante. Su padre escribía poesía y tenía una antología poética de este autor; un día la había ojeado descubriendo un poema atroz. Lo que más le había conmovido de aquello no era que alguien hubiese expresado unos sentimientos creando un poema tan aterrador y desalmado, sino que su padre lo había señalado porque se había sentido identificado. Entramos en una nube de conexión intelectual y emocional. Me reveló que ella también escribía poesía. Muy poca gente lo sabía, pero le apetecía compartir unos versos conmigo. Sacó su bloc y empezó a leer. Mi cabeza daba vueltas. Colores y emociones galopaban por mi pecho a toda velocidad. Cuando llegó al final del escrito, nuestras bocas enmudecieron. A través de sus ojos, una niebla de anhelo atrapaba mis palabras. Propuso, entonces, dos opciones: irnos cada uno a su casa o marchar juntos a su piso a acabar la noche. Salimos a la calle y cogimos un taxi. Fuimos a su antiguo y encantador piso en Gràcia y pasamos la noche en su cama entre placenteras sábanas blancas a la tenue luz de un conjunto de pequeñas luces que dibujaban un corazón en la pared.

Nos habíamos dormido con los postigos del balcón entreabiertos y al amanecer me desperté por la luz. Allí estaba sin poder dormir y tendido junto a aquella belleza. No sé cuánto rato estuve mirando su espalda desnuda. Minutos, horas. Por mi mente deambulaban las palabras que había pronunciado por la noche: “quiero hacerme un tatuaje y no sé dónde, pero en la espalda seguro que no porque ya me gusta así”. Tenía razón: hay creaciones que no deberían ser alteradas. No podía parar de mirar la forma en que los rayos de luz del amanecer dibujaban sombras de acuarela en la fina piel de sus omoplatos. Los tonos matutinos acentúan la belleza de cualquier paisaje. Me lo había comentado hace tiempo Dientes de marfil en una de nuestras últimas salidas a correr por el bosque. Al mediodía, con el sol en lo alto, los paisajes ya no son iguales. Hubo un momento en el que una sombra pasó volando e interrumpió el momento de ensoñación. Me di cuenta entonces de la sinfonía que llevaba rato escuchando inconscientemente. El rumor de los pájaros entraba a través de la ventana, pero no era un cantar como el que escuchaba en mi piso de Terrassa, sonaba distinto. En ese momento la iluminación era más intensa y me permitió ver que el centro del corazón que dibujaban las diminutas bombillas apagadas estaba decorado por fotos de Itziar besándose con un tipo de sonrisa maravillosa. La banda sonora eran graznidos de gaviotas cazando palomas en la plaza.

En ese momento me vino a la mente el recuerdo de la época en que Dientes de marfil me había descubierto a Houellebecq y nos habíamos obsesionado con los pájaros y la soledad nocturna de la fábrica. Aquello, pese a la distancia temporal y física, volvía a retrotraerme a aquellos momentos: placer y tristeza. Belleza y desolación. La belleza del dolor. La magia de la sordidez.

Jordi Baucells Marín

L' AUTOR

L'Àxel Miret havia plegat d'hora. En dies així, si la tarda hi convidava acostuma a fer un tomb pel centre. És com un extra. Per trencar la rutina que cada dia el porta directe cap a casa. Passant pel carrer de l'Àngel sovint s'atura a l'aparador del "Sot dels Mots", per fer un cop d'ull a les novetats. De tant en tant hi compra algun llibre, i s'entreté fullejant-lo tot fent un cafè al Tolstoi que és a dues cantonades. En arribar a la Plaça de Baix va percebre una subtil vibració en l'aire del capvespre. La mena de sensació que hom experimenta moments abans que esdevingui un fet inesperat, i potser extraordinari. Va passejar la mirada per tot el llarg i l'ampla de la plaça, però no el va sobtar res d'allò que va veure. Hi havia força gent fruit de la bonança a les terrasses de les cafeteries i els bars. Una vegada més, va pensar que algun dia hauria d'esbrinar en què es diferencien, a la pràctica, les unes dels altres. La canalla jugava per la plaça mentre els pares, confiats, conversaven animadament o vagarejaven amb un got a la ma.

Un grup de noietes reien com lloques amb l'envejable frivolitat de l'adolescència. Algunes lluïen pírcings al nas o la cella, que feien una mica d'angúnia. Segurament estaven d'allò més atractives. A l'Àxel Miret, l'estètica del pírcing sempre el deixa fora de joc, és una disciplina que se li escapa. No aconsegueix entendre les

persones que es claven coses pels llocs més insospitats del cos. Els passejants s'aturaven als aparadors, o a conversar amb algú amb qui s'havien trobat casualment. Es feien grups de tres o quatre persones que dificultaven el pas d'altres que anaven apressats, sense intenció d'aturar-se enlloc. Era l'ambient normal d'una tarda de bonança, tot just faltaven quatre dies perquè s'acabés l'hivern. Però, a l'aire, hi havia quelcom de diferent aquell dia. Com un suau aleteig d'orenetes. Es va fixar que a l'entrada del carrer de l'Àngel, a un extrem de la plaça, entre el Frankfurt de la cantonada, i l'òptica del davant, la gent s'hi aplegava i s'anava ficant carrer endins amb dificultat. Pel que podia veure des de la seva posició, a l'altra banda de la plaça, el carrer semblava atapeït de vianants i hi havia serioses dificultats per enquibir-hi més persones. Tot i que ho intentaven, alguns a cops de colze i tot. Va començar a caminar travessant la plaça en direcció al carrer de l'Àngel. Es preguntava què podia cridar l'atenció de tanta gent. A mida que s'apropava a l'entrada del carrer va percebre una velada excitació en les persones que passaven pel seu costat. Tenien una estranya llum a la mirada, era una lluïssor de felicitat, d'il·lusió. En passava alguna de grossa. Ja no en tenia cap dubte.

Accelerà el pas esperonat per l'ambient que l'envoltava i que, a mesura que s'acostava a l'embocadura del carrer de l'Àngel es feia més i més tens. Les cares de la gent mostraven una pulsio dramàtica. Les mirades espurnejaven amb l'excitació pròpia de qui pressent un esdeveniment important, i es deleix per la seva imminència.

Tots esperaven el mateix. Es miraven amb complicitat, conscients de la sort que tenien de ser allà en el moment oportú. Feliços de poder viure el gran esdeveniment des d'una posició privilegiada.

L'Àxel Miret no entenia res. La desagradable sensació de ser l'únic desinformat el va envair de sobte. Què estava passant? La munió creixia en nombre. Arribaven persones de tot arreu. Del carrer Major, de les Barques, dels Gavatxons. Els qui ocupaven les terrasses de la Plaça de Baix, deixaven les taules amb les begudes a mitges, i es dirigien cap el carrer de l'Àngel. Alguns

amb la canalla a coll, o fortament agafada de la mà per tal de no perdre'ls entre la gentada que s'estava aplegant.

Va provar d'avançar entre la gent. Després de rebre quatre trepitjades, dos insults i diverses mirades de perdonavides, va optar pel sistema del cop de colze acompanyat d'un "dispensí", i la trepitjada –involuntària- acompanyada del corresponent "perdoni" i el seu millor somriure.

Així va arribar a l'embocadura del carrer de l'Àngel. Llavors va veure el cartell, a mig camí entre la Plaça de Baix i el Raval de les Canyes. Penjant de dos balcons, de banda a banda del carrer, era prou gran per poder-lo llegir des de la seva posició. Anunciava el tan esperat esdeveniment. L'Àxel Miret es va quedar, sorprès? Estupefacte? Petrificat? Potser confús? No sabia triar l'adjectiu més adient per definir el seu estat anímic. Tot s'havia gestat sense que ell en tingués notícia. Va fer una pausa en el seu difícil avenç per tal d'assimilar allò que havia llegit. Ara ho comprenia tot! El neguit de la gent, aquell estat d'excitació generalitzada. Havia arribat el dia. Una idea s'obria pas entre la munió de neurones excitades i desorientades que bullien dins el seu cervell: allò que es coïa en algun lloc del carrer de l'Àngel, certament seria molt sonat, i ell no s'ho podia perdre! Va reprendre el camí cap el seu objectiu. Llavors ja trepitjava sense miraments, i els cops de colze no anaven acompanyats de cap "perdoni" ni de cap dels seus encisadors somriures. Era la guerra!

Per sort, hi ha persones educades a tot arreu, algunes li van cedir el pas sense haver de trepitjar-les més de l'imprescindible. Va ser per això, només per això, que va arribar al seu destí. Com era previsible, tot s'estava cuinant al "Sot dels Mots". Des de la porta, amb la galta esquerra esclafada contra l'aparador, podia veure a través del vidre el que succeïa dins la botiga. Estava de puntetes per tal d'assolir una estatura que mai no havia tingut, provant de veure alguna cosa pel damunt de la gent. La llibreria era plena fins l'últim racó. La seva posició era prou bona, donades les circumstàncies. Tot i l'ampli ventall d'olors d'humanitat que li omplien els narius, i les pressions corporals en forma de genolls, culs i colzes que la seva anatomia patia des de diversos angles.

Podia veure el Llibreter, un vell conegut seu, oficiant d'amfitrió com correspon en aquests casos. Confiava que l'ocasió no l'esperonés a fer un discurs del seus. Però no va tenir sort. El Llibreter va prendre el micròfon i es va llançar a explicar com aniria l'acte amb la seva proverbial i florida loquacitat. Tot anava de la presentació del "Nou Èxit Editorial" que arribava amb sis anys de retard. El públic li prestava tota l'atenció, i algunes persones movien el cap assentint, mostrant la seva complaença per l'anunci que feia el Llibreter. L'Autor els havia deixat orfes massa temps, i això justificava l'excitació de la multitud, que ja omplia tot el Raval de les Canyes i el Portal de Sant Lu Gloriós. Mentre això succeïa a la botiga, a la part del darrera, en un carreró amb l'entrada restringida, tres empleats de l'editorial s'afanyaven a descarregar un camió, ple amb quatre-cents mil exemplars del "Nou Èxit Editorial," perquè l'Autor els pogués dedicar a cadascun dels quatre-cents mil lectors que tinguessin el privilegi de ser els quatre-cents mil primers en adquirir-lo.

L'acte era a punt de començar, l'excitació feia presa fins i tot del Llibreter, home avesat com pocs en aquests afers, però també humà al cap i la fi. Tot eren corredisses a dins de la botiga. L'aire guanyava densitat minut a minut, nodrit dels efluis corporals de la concurrència. Hi havia nervis. L'ambient, caldejat pels focus, començava a fer-se irrespirable. Havien muntat una taula gran, amb quatre cadires a una banda, de cara a l'entrada de l'establiment. Al centre s'hi asseuria l'Autor, flanquejat per l'Editor que patrocinava l'acte, i el Llibreter, ungit com a oficiant. Un periodista de primera línia faria els honors en nom de la premsa especialitzada.

Els operadors de les televisions locals amb les càmeres a l'espatlla, prenien posicions pels racons que els deixaven les cadenes estatals i les internacionals. Aquestes, amb més mitjans i encara més privilegis, havien pres la llibreria com un plató de televisió, i tenien tot el paviment cobert amb un batibull de cables que dificultava l'anar i venir del personal de maquillatge, i els reporters gràfics, que feien el que podien per dur a terme la seva tasca. La tensió pujava per moments, dins la botiga no es podia moure un fil. Al carrer la gent, impacientada, es començava a

esvalotar. La situació de l'Àxel Miret ja era crítica. Feia estona que tenia una panxa de talla superlativa pressionant-li perillosament les vèrtebres lumbars, i la seva galta esquerra s'havia fet solidaria amb el vidre de l'aparador.

El Llibreter va aixecar la mà dreta, i va dir: Atenció, si us plau!. I a l'instant, es va fer el silenci. (Un amfitrió ha de tenir carisma.) L'Autor ja seia al seu costat. Les maquilladores van desaparèixer com per eixarm. Els càmeres es van quedar clavats en les seves posicions. El públic va aguantar la respiració i el silenci es va propagar fins el Portal de Sant Iu Gloriós, i fins la confluència del Raval de les Canyes amb La Rasa. Els rellotges es van aturar. El temps va deixar d'existir per un instant.

Llavors, l'Autor va somriure. I, l'excitació va arribar al seu punt culminant. Al carrer la gentada, excitada, va esclatar en aplaudiments. Tota la tensió acumulada va fluir amb aquell picar de mans. Va tornar el tràfec de càmeres i reporters, ajustant els últims detalls.

I, l'Autor, es va disposar a parlar. Ara, el silenci era tan intens que feien mal els timpans. I, per fi, l'Autor va parlar. Les doctes paraules fluïen de la seva boca amb la seguretat que atorga l'erudició, pòsit de tota una vida de reflexió i coneixement empíric. El seu verb càlid sobrevolava els caps dels elegits, i fendia l'aire de l'exterior, sadollant la gernació de creients que, àvids de la seva veu eloqüent, omplien els carrers adjacents fins a tres travessies, o potser més!

L'Autor era un home de faccions dures, i alhora afables. Transmetia confiança. Els seus ulls, de mirada profunda, evocaven cada paisatge contemplat, cada hora viscuda, cada segon irrepertible de la seva història atzarosa. Al llarg de la seva vida, encara en plenitud, havia corregut mil aventures, un cúmul d'experiències i reflexions que volia compartir. Ara les oferia generosament als lectors, (vint i cinc euros) amb la seva esperada obra "Nou Èxit Editorial". Després de dotze minuts d'aplaudiments ininterromputs, els primers admiradors es van atansar a la taula per tal que l'Autor els dediqués el llibre acabat d'adquirir. Ell s'hi prestava complagut, exhibint el seu somriure més seductor. El

personatge feia gala de l'elegància exquisida inherent als grans homes. Quan l'Àxel Miret es va poder esquitllar de la panxa exorbitant que l'empresonava, la seva galta esquerra, ja al límit de la necrosi, va començar a recuperar el reg sanguini. Es va acostar a la taula de l'Autor, i va dipositar els vint i cinc euros a la capsa que l'Editor havia disposat per aquest fi. Al costat hi havia una pila d'exemplars del "Nou Èxit Editorial". Tot seguit, en va prendre un per atansar-li a l'Autor amb un gest inconscient de solemnitat. Encara no sap perquè ho va fer, però li va sortir així, quan tot el que pretenia era aconseguir la seva signatura, i tal vegada, una dedicatòria reeixida. L'Autor se'l va mirar per damunt de les ulleres, i li va oferir la mà amb un somriure de complicitat. Ell li va estrènyer com a un vell amic. Enhorabona!, va dir l'Àxel Miret. Per fi ha arribat el dia. El gran home es mostrava accessible, va eixamplar el somriure i atansant-se cap a ell, de la taula estant, va respondre amb veu baixa: "Ja en tenia ganes, t'ho pots ben creure". Hauria estat bé, fer-la petar una estona amb aquell home d'èxit, que era un ídol per ell, però la gent que empenyia no estava per brocs i era millor abreviar la trobada. Es varem dir adéu amb un gest amigable. L'Àxel Miret va sortir al carrer amb el llibre sota el braç, esquivant humans i mamífers de variats pelatges, fins arribar a la Plaça de Baix. Un cop allà anava a enfilat Font Soleia amunt per anar cap a casa. Però s'hi va repensar, no havia menjat res des de les tres de la tarda i ja es feia sentir aquell deixament que precedeix la inanició. Es va arribar al Tolstoi, i un cop assegut a taula va demanar una copa de vi blanc, ben fresc, i un entrepà de tonyina. Tenia a les mans la bossa de paper del "Sot dels Mots" amb la preuada obra a dins. Estava delerós per fer un tastet del text erudit, ocult rere les tapes del "Nou Èxit Editorial". No va poder més! Va obrir la bossa de paper i, prenent el llibre amb cura, diria amb unció, el va posar davant seu per observar-ne la portada: A dalt, centrat, el títol. A la part de baix, el nom de l'Autor. Al bell mig, una imatge idíl·lica, suggeridora. A la contraportada, una instantània de l'Autor, assegut en actitud indolent, en un bistrot parisenc. En un text lateral se'n feia l'esbós biogràfic. Va obrir el llibre amb emoció. A la pàgina d'entrada, l'Autor hi havia escrit de

la seva ma:

“Quan el vell baveja, de vegades s’hi rabeja. Convindrem doncs, que repapieja?

Reflexionem-hi...

Per l’amic Àxel, amb afecte: L’Autor.

L’Àxel Miret va aixecar el cap, i per uns segons el seu esguard es va perdre al buit, sense mirar enlloc. Estava confús, i fascinat alhora. El bar s’omplia de gent, i de la seva xerrameca despreocupada. Va tancar el llibre. Es delia per fer-li una pregunta a l’Autor, la tenia a flor de llavis. Sabent que això no era possible. Va fer un generós glop de vi. El bon moment del dia, va pensar, aclucant els ulls per gaudir-ne millor. Sentia que el pas delitós del líquid per la gola li engrescava el cor. Acte seguit, va guardar el llibre a la bossa i es disposà en cos i ànima a fruit d’un apetitós entrepà de tonyina, (amb olives farcides.)

Josep Maria Corretger Olivart

EL RESTAURADOR

Dins del seu taller de restauració tenia infinitat d'andròmines. Allí no s'hi podia passar ni posar res més. Era un taller que no sortia de la normalitat, emperò, era ple de feina, encàrrecs que no es veia amb cor de finalitzar a causa de la turmentada dedicació que tenia per la seva feina. Hores i més hores les malbaratava dins del taller per tal d'aconseguir retornar al seu client aquell objecte preuat i que de ben segur li donaria una petita alegria dins del seu dia a dia. Hi posava el cos i l'ànima per tal que tot sortís de la millor manera possible. Era la seva principal dedicació, una feina complicada de realitzar i molt sacrificada, on invertir el màxim de temps en la restauració d'un objecte no era sinònim d'aconseguir l'objectiu proposat, sinó que calia pensar en el producte final, en com retornaria l'objecte, en quines condicions. Pel camí, caldria prendre decisions essencials, i que podien afectar la manera de restaurar l'objecte. Era una professió que comportava alguns riscos, riscos de certa alçada, i que calia prendre en cosa de segons, com si es tractés del millor jugador d'escacs, a la recerca de l'estratègia clau per vèncer l'adversari. L'Alfred havia restaurat diversitat d'objectes: imatges, quadres, escultures, mobles, llibres, vaixells de fusta, taules, baguls, globus terraquïis, gramoles, i ràdios antigues, càntirs de llet i fins i tot, havia provat sort amb el mobiliari d'algun vehicle d'època. Aquest cop, rebé la

visita especial d'un client desconegut. Un home que vorejava els setanta i que li marcava unes instruccions ben precises.

-Bona tarda, és vostè el senyor Alfred?

-Bona tarda, sí digui'm, en què puc servir-lo?

-Bé, m'han dit que vostè és el millor restaurador de la zona.

-Home, no sé ben bé a què es refereix.

-Doncs, miri, per a anar directament al gra, a fora tinc una petita joia per a què vostè se'n faci càrrec.

-Bé, vostè dirà-deixà anar l'Alfred intrigat.

-Es tracta d'un rellotge de peu que té més de dos-cents anys d'antiguitat. Els meus avantpassats el van heretar i que al cap i a la fi, ara em pertany.

-I... què cal que s'hi faci... una restauració íntegra?

-Escolti, vostè és l'expert no? Doncs, vostè sabrà exactament què caldrà fer-hi o no. Jo, de fet, no m'hi entenc. Només li puc avançar d'un estat delicat de la fusta potser a conseqüència dels anys i d'algun corc que la treballa.

-Ah, ja l'entenc, vostè es refereix a l'*Anobius punctatus*.

-De què coi em parla?

-Doncs del rellotge de la mort.

-Que el meu és un rellotge de la mort?

-No, és així com s'anomena el meu principal adversari. El corc de la fusta. L'*Anobius punctatus*. També mal anomenat el rellotge de la mort, perquè per allí on passa, deixa marca del seu camí, tot ho devora ferotgement. I atrau la seva parella fent un soroll similar al tic-tac d'un rellotge, d'aquí prové el seu nom. A més, aquest soroll és gairebé imperceptible, únicament es pot sentir en edificis on la tranquil·litat n'és la mestressa, a més d'estar en mal estat i governats per la foscor. D'aquí que la fantasia popular els bategés amb el nom de el rellotge de la mort.

-Ostres, ja veig que vostè deu ésser un assidu de la Vikipèdia. Tant és, no puc perdre més el temps. No m'interessa l'origen del mal, la caixa de Pandora ja fa segles que resta oberta. M'interessa el producte final. Serà capaç de deixar-lo com el seu primer dia de vida?

-D'entrada, he de realitzar un petit estudi. I un pressupost aproximat

per tal que no s'espanti?

-Espantar-me jo? Els diners no són problema. No es preocupi. Els diners em sobren. Vostè cuidis de la seva feina, restaurar.

-D'acord, així ho faré. Respongué l'Alfred.

-Gràcies. Doncs quedem així. Quan el tingui restaurat, truqui'm. El vindré a recollir d'immediat.

-Passi-ho bé, adéu.

L'Alfred no portava aquell negoci sol. Al seu darrera s'amagava l'ombra de la seva dona, Sofia. Ella l'ajudava en el que podia, i facilitava al marit poder passar més d'una nit a casa, vora del seu cos. Les feines a poc a poc s'anaven acumulant dins del seu taller, tanmateix, hi havia una feina que no podia esperar. El rellotge d'aquell senyor folrat de diners no tenia espera, se li pagaria molt bé la feina. L'Alfred fità el rellotge amb detall. Curiosament, no tenia cap marca destacada i estava colrat d'un marró exaltat. L'esfera de les hores estava indicada en nombres romans i d'entrada el mecanisme del rellotge no funcionava com calia, a cada hora s'endarreriria un minut. Amenitzat per uns llargs braços on culminaven uns pèndols del color de plata. A pesar dels anys, allí davant dels seus ulls tenia una veritable joia d'enginyeria rellotgeria. Una obra d'art. L'Alfred es posà mans a l'obra i requerí l'ajuda de la seva dona. Passaven els dies i plegats, continuaven immersos en la restauració interminable d'aquell vell rellotge. Fins al punt, que l'Alfred i la Sofia rebutjaren agafar de moment cap encàrrec per temor a no poder realitzar la feina com calia. De totes maneres, després de restaurar aquell rellotge, si finalment se'n sortien, continuarien amb la seva rutina diària, és a dir, acceptarien qualsevol mena d'encàrrec, atès que aquell era el seu medi de subsistència.

Gastaren mil i un productes, tractaren un i altre cop el corc anomenat el rellotge de la mort i lentament, mentre passaven el pinzell acuradament, per tal de més endavant, incorporar-hi un material per ressaltar el color original d'aquella peça de col·lecció, ressorgí quelcom inèdit, una mena d'imatge, un dibuix lacrat on hi havia unes donzelles parlant amb una mestressa que els donava instruccions; quelcom que havia estat amagat durant anys sota

la vetusta pols i brutícia acumulada. Era una mena d'il·lustració, com si d'una tela es tractés i d'una bellesa extraordinària. Dues senyoretetes es trobaven en una habitació, una abraçava el seu fill, mentre la seva cuidadora i un senyor d'avançada edat i sostenint el barret amb una mà, realitzava una mena de reverència salutació a la mare. Aquesta il·lustració estava incrustada en una mena de forma ovalada, com de forat d'una guitarra. Era un fresc sobre fusta, com si fos sortit del pinzell de Bartolomé Esteban Murillo i d'un rellotge que semblava que tingués més de tres-cents anys d'antiguitat, segons intuïa la dona de l'Alfred. Ornamentat amb un tall delicat a la fusta i amb els nombres romans per assenyalar les hores, a més de tenir dos forats per on donar corda a aquella maquinària que semblava funcionar amb total precisió.

Passat un mes de feina, Sofia decidí telefonar a aquell home per comentar-li que ja quedaven pocs dies per assolir l'objectiu. L'acabament de la restauració del rellotge era imminent. L'Alfred medità sobre aquella pintura. I si...? decidí extraure-la amb delicadesa i la diposità a sobre d'un mantell i la resguardà en un calaix del seu taller. Va polir i protegir la zona on hi havia hagut el fresc, per tal que no és notés res, i a sobre hi posà la capa exacta de color que portava originalment aquella fusta. Intuïa que aquell fresc podia tenir un valor incalculable en alguna subhasta i així no passar ànsia en una bona temporada. Segurament, que aquell rellotge havia pertangut a alguna família benestant.

Arribà el dia de la recollida. Amb molt mirament, l'Alfred i la seva dona agafaren el rellotge i es disposaren a realitzar el trasllat del taller de restauració a la zona de recepció, on dipositaven els objectes preparats per al seu lliurament. Abans, havien de superar vuit escales, un petit replà, i set escales més, en curvatura. A poc a poc, anaven portant a terme aquesta empresa, quan de sobte, la fusta digué prou. Un bocí del peu del rellotge per on l'Alfred el suportava per al transport cedí, i s'obrí una escletxa desproporcionada pel bell mig que anava des de la part del fresc, fins al pèndol. Aquest al descobert, no s'aturava de dringar i fer un soroll esgarrifós com mai s'havia sentit en aquell taller. Maleït rellotge de la mort! -deixà anar l'Alfred. Tot just quedaven

deu minuts per a què vingués el seu propietari, i l'Alfred i la seva dona, suaven dels nervis i el temor. Mai s'havien trobat en una situació com aquella, era inèdita per a ells. Encara no sabien com se'n sortirien d'aquesta. Ho farien amb professionalitat. Es notava quelcom estrany en la fusta on hi havia hagut el fresc. De sobte, el mecanisme del rellotge va posar-se en funcionament en bascular el pèndol i va començar a tocar. Era l'hora exacta en què el seu propietari es presentaria al taller de restauració. L'Anobius punctatus havia fet amb perfecció la seva feina. Mentre, el timbre de la botiga no parava de sonar de manera insistent.

Ramon Roig i Sibina

REFUGI

Moltes vegades hem sentit aquesta frase en forma de pregunta —¿si les parets poguessin parlar, quantes coses ens dirien?—. Nosaltres quan sentim això, sempre responem amb una altra pregunta —¿si ens volguéssiu escoltar, creieu que no us diríem coses?—. Amb l'esperança que algú avui ens escolti, us explicarem una història.

Entre les nostres centenàries parets han passat un munt de fets. En un principi quan ens van aixecar va ser per tal d'habilitar-nos com a magatzem d'una fàbrica tèxtil, vam passar quasi cent anys compartint aquest espai, amb fils, teixits i borra. La crisi va fer la seva presència; els obrers van haver de marxar, les portes van quedar tancades i durant un llarg temps, en aquest lloc que va restar tancat, tan sols hi vivien rates i alguns altres insectes i aràcnids; la pols i les teranyines s'acumulaven damunt de restes de filots i de quatre ferregots que van quedar tirats per terra.

Va arribar un dia en què es van tornar a obrir les portes, totes ens vam posar a tremolar, sabíem que germanes nostres d'altres fàbriques, havien estat enderrocades i temien que aquest fos el nostre futur —desaparèixer per sempre—. Per sort no va ser així. Els humans que van aparèixer abillats amb casc blanc i portant sota dels braços rotllos de papers, va resultar que no eren botxins,

sinó doctors per nosaltres, els quals ens volien sotmetre a una operació d'estètica.

Les obres van començar pocs dies després. Un important nombre d'operaris van realitzar totes les operacions, era necessari que ens practiquessin alguna amputació, i retocar-nos moltes coses. El temps passava per algunes molt ràpid i per altres massa a poc a poc. De mica en mica, nosaltres ja estàvem retocades i a punt per complir les nostres noves missions. Una vegada maquillades pels pintors, va arribar el gran dia esperat —sobretot pels humans—, el dia que deixarien de parlar de nosaltres com a parets d'una fàbrica, per anomenar-nos com les parets del sostre dels que no en tenen. Sí!, ara tal com anuncia el rètol que llueix damunt de la porta principal, som les parets d'El Refugi.

A sota del sostre i entre nosaltres, s'estan acumulant moltes històries, us en podríem explicar una gran quantitat: les del Mingo, un home de 64 anys, que el joc va fer que ho perdés tot, o la d'en Pasqual, pertorbat per causa de les drogues, o la Matilde que va perdre el treball i es va haver de quedar al carrer, i la d'en Mohamet, un emigrant sense papers. També seria un relat prou interessant la seva aventura en una pàtera, el seu caminar des de la platja de Cadis, travessant la península fins a arribar aquí. Però a nosaltres la història que més ens ha captivat, és la d'en Tomàs i aquesta és la que us exposem.

Era una nit gèlida i plujosa d'hivern, quan al voltant de l'una, la tènue claror del pati va ser reforçada pels dos ulls lluminosos de la furgoneta de la Creu Roja, venia de fer el recorregut diari d'ajuda. En obrir-se la porta del vehicle acompanyat per la Mari —una treballadora del centre—, que li ofería el seu braç, va aparèixer un home embolcallat en una manta. De seguida li van apropar una cadira de rodes, ja que la flaquesa que mostrava l'impedia fer un pas. L'ambient era silenciós, tan sols el trencava la remor del vent, i unes fluixes paraules que es repetien sense parar —Roki, Roki.

Van passar pocs minuts, els necessaris per donar aliment a aquell home i portar-lo a la cambra que aquella nit compartiria amb els seus nous companys.

El silenci es va fer dins del recinte, a fora podíem sentir junt amb el vent, el so de les llàgrimes que queien del cel i a dins les que sortien dels ulls del nou arribat. Va ser llavors quan les parets de l'oficina van poder escoltar les explicacions que la Mari, oferia al Toni.

—No és la primera vegada que hem anat a visitar-lo, mai havia consentit venir, però avui l'hem trobat en aquest estat i no s'hi ha pogut resistir —explicà emocionada—, mai ha volgut deixar el seu company —atura la seva paraula per agafar aire—, sap que aquí no hi ha lloc per a ell, ho accepta però....., es resisteix a deixar-lo. La imatge dels dos col·legues, ens resta ben gravada a la memòria. En aquell moment no sabíem qui era el company del qual parlaven, tampoc el perquè no podia estar entre nosaltres. Van passar uns dies sense saber-ne res més.

Mentrestant, tres nits i els seus dies passaren, i aquell estrany sota la vigilància de l'infermer es va recuperar. De la seva boca tan sols sortien paraules referint-se al Roki —vull anar amb ell, deixeu-me marxar, qui tindrà cura d'en Roki?

La promesa que li va fer la Mari no el consolava, no se l'acabava de creure, ell necessitava veure al seu amic, estar amb ell.

Aquella nit la furgoneta portava una sorpresa. En baixar l'ocupant del vehicle, es va dirigir a l'habitació on dormia en Tomàs i en passar el llindar de la cambra, la Mari es va ajupir al costat de la primera llitera.

—Tomàs, Tomàs, que dorms? —va dir en veu baixa.

—No puc, què passa?

—Res, no t'espantis, et vull ensenyar una cosa, mira —li va dir mentre li mostrava una fotografia del mòbil—, és en Roki.

—Roki!, estàs bé! —deia en veu alta, mentre unes llàgrimes s'escapaven dels seus ulls.

—Tomàs, abaixa la veu i no ploris, veus com està bé...Au, demà et donarem la fotografia perquè el tinguis al teu costat.

Bastant temps més va haver de passar abans que ell no pogués sortir al carrer. El primer dia que ho va fer, vam poder observar com els seus passos el conduïen sense tardança cap a la riera del Pla Sec. Sabíem que allà era on el van recollir, i que el seu

amic l'estaria esperant a la barraca de canyes i llaunes que ell mateix havia construït.

Al capvespre, la Marí l'esperava amb un somriure d'orella a orella. Quan ell la va veure, aquest somriure se li va encomanar, es va dirigir a la dona, donant-li les gràcies i demanant-li permís per abraçar-la. Quasi no va haver-hi temps per un consentiment i els braços es van enllaçar.

—Gràcies, gràcies, l'he trobat millor que quan el vaig deixar —li va dir a cau d'orella—, jo no ho hagués pogut fer tan bé. L'emoció es respirava entre nosaltres.

Els fulls del calendari, anaven caient. Cada dia en Tomàs feia el mateix recorregut en sortir del Refugi. En tornar, tot el que havia fet durant la jornada ho comentava a algun usuari, o ens ho explicava abans de dormir, que si en Roki l'esperava pel camí, que si havien anat a passejar pels voltants de Can Riera, que si no deixava ni una engruna del menjar que cada nit ell li guardava.

De cop alguna cosa vam notar que havia canviat, en Tomàs no va tornar al Refugi una nit. Com que no va avisar, l'endemà els treballadors van decidir anar a la riera Seca, per veure què passava. A sis passos de la cabana de canya el van trobar, ajupit a terra, ple de llàgrimes. Amb les seves mans i l'ajuda d'un pal escarbotava un sot. Al seu costat restava en Roki, ple de sang, immòbil, estirat, sense respiració. L'havia trobat el dia abans, mal ferit a mig camí, en el punt on cada dia l'esperava, l'havia atropellat un cotxe.

Els dies que van seguir en Tomàs no es va moure de l'alberg, no volia menjar, deambulava entre nosaltres amb la mirada perduda, ell a poc a poc també s'anava perdent.

Una nit gèlida com la de quan el vam veure per primera vegada, ens va deixar. El seu cos quedà immòbil en el llit de sota de la llitera, tan sols vam sentir un comentari que es repetia de boca en boca —avui en Tomàs ha anat a trobar a en Roki, el seu company, el seu amic, el seu refugi.

Rosa Sanz Cesari

RICHARD

Sóc el darrer que he entrat en aquesta casa. Tinc una mestressa que em sembla que està malament del cistell, però és molt divertida. Quan està contenta, es posa a saltar i a ballar mentre passa l'escombra i segueix el ritme de la música de la ràdio. Jo faig veure que no me n'adono i que estic adormit, però la miro de cua d'ull i em parteixo de riure. Sort que als gats no se'ns nota quan riem perquè sempre fem la mateixa cara.

El que més m'agrada és quan seu a la butaca de l'àvia i mira partits de tennis o de golf. S'hi pot estar hores sense moure's; aleshores jo aprofito per posar-me a prop d'ella, damunt d'un tamboret i la siamesa se li escarxofa a sobre les cuixes mentre deixa anar un rum-rum llastimós. De vegades li cau la baba i tot a la fava aquella. Ara que el Ros també bavejava quan la mestressa li acarona el cap lentament, però el Ros es va morir d'una malaltia que no sé com es diu. Una llàstima, perquè ens havíem fet amics i era ell qui defensava la casa d'altres gats oportunistes i jo podia estar-me ben tranquil a dintre sense fer res. Ara sóc l'únic mascle que queda i això de vegades em posa en algun compromís, que soluciono fent veure que sordejo.

Als matins, quan l'Ada i jo aconseguim que la mestressa es llevi després d'haver miolat sorollosament i d'haver-la esgarapat una mica, la miro amb els ulls ben oberts i arrenco a córrer escales

avall. Mentre posa el pinso a l'Ada, em diu Richard, tranquil, que ja baixo. Aleshores, torno a pujar les escales i ella que ja vinc, ara vinc de seguida. Quan l'Ada ha acabat de menjar, treu el cap per veure si encara hi sóc i jo faig un altre sprint per les escales en direcció a la cuina i no falla mai, aleshores ella riu i jo sóc feliç.

Ja heu endevinat que jo sóc el Richard i és que a mi, a diferència de la Sia, no m'han canviat el nom no sé perquè. I això que a tots dos ens van recollir de l'hípica perquè estàvem malalts i allà ningú no ens feia cas. La Sia es deia Lupe, però la mestressa, així que va arribar, va dir quin nom més lleig, oi que ets una gata siamesa, doncs et direm Sia. Van anar a la veterinària, li van fer una cartilla i la van batejar amb el seu nom nou. Jo no tinc cartilla ni m'han canviat el nom, es veu que ja els està bé, potser no és tan lleig com el de la pobre Lupe.

A la veterinària sí que m'hi porten sovint. Tinc les genives molt inflades i vermelles i la boca em fa mal quan menjo, per això cada dia ens barregen unes gotes d'homeopatia amb el menjar; a la Sia també li passa. La mestressa diu que no hi creu en l'homeopatia, però li fa cas a la veterinària perquè es veu que és molt bona i en sap molt. A la nit, abans d'anar a dormir, em persegueix amb una xeringa petita sense agulla per posar-me un líquid a la boca que diu que és cànnabis i que em traurà el mal d'esquena i així podré fer caca sense dolor. Jo faig veure que no m'agrada i m'escapo unes quantes vegades fins que em deixo atrapar i ella es posa contenta.

Hi ha dies que la mestressa s'asseu en una cadira davant d'un aparell que té damunt de la taula i que va tocant amb els capcirons dels dits. De sobte, s'atura i es posa a llegir en veu alta. Si no li agrada, fa uns sorolls amenaçadors amb el coll que s'assembla al ronc d'un gos. Aleshores, jo m'estiro, pujo a la taula i passo per sobre d'aquella andròmina que la té tan preocupada. Primer em vol fer fora Richard, que no veus que estic escrivint, però de seguida somriu i em passa la mà pel llom. Que n'ets de trasto, em diu. De vegades, mira fixament la pantalla i escriu a poc a poc i sospira i fins i tot se li escapa alguna llàgrima, com el dia que van trobar el Didi mort al carrer, a l'entrada de casa. Sempre era

el primer que tornava de les excursions a l'exterior, però aquella nit no venia, i la mestressa vinga sortir a la terrassa i a cridar-lo Didi, Didi, amor meu, vine, vine, a dormir... L'endemà el van trobar mort amb el cap repenjat a la vorera com si fos un coixí. El van agafar, van embolicar-lo amb un llençol i el van deixar una estona damunt d'una llitera, després li van ensenyar a l'àvia, que es va desfer en plors i anava dient que no hi havia dret i que era injust. A continuació ens van anar agafant als tres que quedàvem, d'un en un perquè sabéssim què li havia passat al Didi i perquè ens en poguéssim acomiadar. Jo vaig fer veure que no veia res i l'Ada va fer el mateix que jo, i això que el Didi i l'Ada eren germans i els van trobar el mateix dia, un 11 de setembre, per això el Didi s'havia de dir Di, però era massa curt. La Sia, en canvi, el va mirar, va veure les formigues que se li passejaven per tot el cos, el va olorar i no se sap què va pensar, perquè els siamesos són molt estranys. Ara el Didi i el Ros són sota terra, davant d'una alzina enorme que hi ha a la part de dalt i m'he quedat jo sol amb la Sia, que no em suporta, i amb l'Ada, que és un amor.

L'Ada, no sé com explicar-ho, és tan bufona i ho té tot tan petit i tan al seu lloc. És una gata tigrada, europea, dolcíssima. De seguida que la mestressa l'agafa amb els braços, s'hi posa bé i ronca ben alt. Jo intento imitar-la i per això he après a roncar ara, de gran, perquè a mi no m'havia agafat mai ningú ni m'havien parlat amb veu fluixa a l'orella ni m'havien fet petons i la mestressa això sí que ho té, no para d'acaronar-me i fer-me petons suaus al cap. L'Ada cau bé a tothom i no es baralla mai. Així com La Sia i jo sempre lluitem per jeure ben a prop o a sobre de la mestressa, l'Ada renuncia de seguida i se'n va. La major part del dia s'està a fora prenent el sol o caçant algun ratolí de bosc o musaranya. Després li porta a la mestressa com si fos un regal, però ella li treu de la boca i la renya Ada, que no en tens prou amb el pinso que et donem, deixa la pobra bèstia en pau, vinga, va. Acompanya'm a fer jardineria. Aleshores l'Ada sí que està contenta; agafa embranzida i puja pel tronc d'una alzina rabent. Des de dalt d'una branca, mira si la mestressa l'ha vista i ella li diu aquesta és la meva Ada, quina atleta tan preciosa que tinc a casa. Vols dir que podràs baixar

d'aquesta branca tan alta i l'Ada baixa i se li acosta roncant i la mestressa l'acaroni i li fa petons. Jo no puc pujar un tronc com fa l'Ada perquè sóc un british i peso el doble, lliscaria i em quedaria sense ungles. Jo me la miro i m'hi acosto i vull jugar amb ella, però ella fuig i no es deixa atrapar.

Ara sento les converses de casa i es veu que ens volen dur a l'Empordà a passar l'estiu i que, si tot va bé, potser ens hi quedarem per sempre. També li van preguntar a la veterinària si ens havien de donar alguna pastilla perquè no patíssim amb un viatge tan llarg i ella els va dir que jo no me'n puc prendre perquè em podria agafar un atac de cor. Diuen que ens hi portaran cadascun a dins de la seva caixeta i tapats, per no tenir la sensació de moviment. No sé, jo el màxim que he viatjat és del pis a l'hípica quan em van abandonar, de l'hípica a la casa d'ara i d'aquí fins a la veterinària. El cotxe no m'agrada, tinc por que em tornin a abandonar i no paro de queixar-me, però la mestressa em diu fluixet Richard, Ricardet, què fas amb aquests ulls tan oberts, no passa res, només anem a la veterinària a passar la ITV i es posa a cantar cançons dolces perquè em relaxi.

Diuen que a l'Empordà hi ha una cosa molt gran i molt blava que es diu mar; no sé si el veurem des de la nostra caixeta del cotxe; tampoc sé si ens hi portaran com fan de vegades amb la gossa, que li lliguen el coll amb una cinta i la molt beneïta segueix la mestressa sense piular allà on sigui. Em sembla que a nosaltres tres no ens trauran gaire. No hi fa res, quan arribem a la casa del mar, jo no em penso moure de dins de cap de les maneres. Vés a saber quins animals ferotges hi ha a fora i si algú em vol fer mal. Mentre la mestressa m'alimenti i m'acaroni i em parli una estona cada dia jo ja sóc feliç.

Potser em moriré a l'Empordà, a prop de la mar blava, o aquí, a la muntanya, no ho sé, només demano, si pot ser, que sigui al costat de la meva estimada mestressa.

Ajuntament de Terrassa

Cultura

www.terrassa.cat/cultura

Compromís amb
el llibre blanc
de la cultura
a Terrassa

ATENEU

TERRASSENSC